

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/35-2/2018	
Érkezett: 2018 FEBR 23.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 1 db	<i>[Signature]</i>

Tisztelt
Alkotmánybíróság!

[Redacted]
[Redacted] indítványozó panaszos

Képv.:
Lomnici Ügyvédi Iroda
Dr. Ifj. Lomnici Zoltán ügyvéd útján
[Redacted]

a Kúria Pfv.21.618/2016/4. számú
ítéletének megsemmisítése iránti
alkotmányjogi panasz kiegészítése

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] indítványozó, meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselőm útján, mint a támadott, az alábbiakban részletezett bírósági döntés alapjául szolgáló per **felpereseként érintett**, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján tisztelettel az alábbi

alkotmányjogi panasz kiegészítést

terjesztem elő.

I.

Nyilatkozatok és indítványok az Abtv. 26. § (1) bekezdés, Abtv. 26. § (2) bekezdés, Abtv. 27. § alapján

- 1./ Az alábbiakban részletezett okfejtés nyomán indítványozom, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg az engem, mint felperest elmarasztaló Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2017. szeptember 13. napján kelt, Pfv.21.618/2016/4. számú ítéletének – beleértve a Gyulai Törvényszék 2016. május 9. napján kelt, 9.Pf.25.255/2016/6. sorszámú jogerős ítéletét – alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg, mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogom.
- 2./ Az Abtv. 29. § alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Jelen esetben mindkét konjunktív feltétel vonatkozásában kifejtjük érvrendszerünket.
- 3./ A Tisztelt Alkotmánybíróság IV/35-1/2018. hiánypótlási felhívását 2018. január 23. napján vettem kézhez.

II.

Alkotmányjogi panaszom előzményei

- 1./ 2008. december 16-án [REDACTED] haszonbérbe adó és a [REDACTED] [REDACTED] haszonbérleti szerződést kötöttek a beadványomhoz mellékként csatolt, szerződésben meghatározott szántó ingatlanokra 2014. január 10-éig.

A szerződés lejárta előtt, 2014. január 7-én újabb haszonbérleti szerződést kötöttek ugyanazokra az ingatlanokra, és azt 2014. január 18-án kifüggesztették a szántók fekvése szerinti település Önkormányzat Jegyzője útján a település Önkormányzatának hirdető táblájára.

2013. december 15. napjával új Földtörvény lépett hatályba, ennek figyelembevételével a 2014. január 7-én létrejött, és a **kifüggesztett haszonbérleti ajánlatra Elfogadó jognyilatkozatot tettem a törvényben előírt határidőn belül.** Az Önkormányzat Jegyzője a kifüggesztési eljárás végén, tértivevénnyel csak a haszonbérbe adónak küldte meg az iratjegyzéket és az én Elfogadó nyilatkozatomat, aki a megküldött iratjegyzéket és az Elfogadó jognyilatkozatot 2014. február 10-én vette át.

A kifüggesztett haszonbérleti ajánlatra csak én tettem Elfogadó jognyilatkozatot. Amikor a haszonbérbe adó megkapta az iratjegyzéket és az általam tett Elfogadó jognyilatkozatot, **telefonon felhívott, és arra kért, hogy keressem fel őt a lakásán,** mert meg akar ismerni, és a további, a földhasználati bejegyzéshez szükséges eljáráshoz intézzünk el minden formáságot.

A beszélgetésünket követő harmadik napon kellett felkeresnem a haszonbérbe adót, aki meglepetésemre akkor már azt mondta, hogy meggondolta magát, és nem adja bérbe a szántó ingatlanokat, mert azt maga akarja művelni, és ezért, már két nappal a találkozónk előtt kiváltotta az őstermelői igazolványát, és azt meg is mutathatja nekem. Ekkor azt válaszoltam neki, hogy a 474/2013. Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése és (2) bekezdése alapján az Ő visszavonási bejelentésének joghatása nincs, így az a szerződés közlésének hatályát nem szünteti meg. Az Elfogadó nyilatkozatom alapján, Földhasználati Bejelentési Adatlapot nyújtottam be a Békéscsabai Járási Hivatal Járási Földhivatalához, a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]-ú és a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]-ú szántó ingatlanokra, és kértem a Földhivataltól földhasználatom bejegyzését a földhasználati nyilvántartásba az érintett szántó ingatlanok tekintetében. A Földhivatal a bejegyzési kérelmemre azt válaszolta: **nincsen előhaszonbérleti jogom, mivel a [REDACTED] 2009. január 1-jétől haszonbérli a szántó ingatlanokat, a 2013. évi CXXII. Törvény 46. §. (1) bekezdés a) pontja szerint volt haszonbérlelőként megelőznie engem,** így a Földhivatal földhasználati nyilvántartásba vételi kérelmemet elutasította.

A Földhivatal határozatát megfellebbeztem, mivel a [REDACTED] nem tette meg azokat a nyilatkozatokat, amely nyilatkozatok megléte a földhasználat bejegyzésének az alapjául szolgálnak a 2013. évi CCXII. Törvény 118. § (2) bekezdése alapján.

A Békés Megyei Kormányhivatal Földhivatala a fellebbezésemre – 700.059/3/2014. számú jogerős végzésében – az elsőfokú Földhivatal határozatát megsemmisítette, és – hiánypótlásra is felszólítva – új eljárásra kötelezte az elsőfokú hatóságot.

Mivel a haszonbérbe adó nem volt hajlandó együttműködni a hiánypótlásban (nem adta át a kifüggesztési eljárásban részt vett eredeti haszonbérleti szerződést, és nem írta alá a földhasználati bejelentő adatlapomat), ezért jognyilatkozat pótlása iránt pert indítottam a Békéscsabai Járásbíróságon a haszonbérbe adó [REDACTED] ellen.

- 2./ Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a szerződést a polgármesteri hivatal hirdető táblájára ki kellett függeszteni, azonban az a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben különösen a 2013. évi CCXII. Törvény 114. §-ában foglalt nyilatkozatokat nem tartalmazta, ezért a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet a szerződést kötő felek vonatkozásában el kellett volna utasítani.

Tekintettel arra, hogy a haszonbérleti szerződés alkalmatlan a földhasználati jog nyilvántartásba történő bejegyzésére, a felperes által tett elfogadó jognyilatkozat sem alkalmas a célzott joghatás kiváltására. A jognyilatkozat pótlásának az 1959. évi. IV. törvény 5. § (3) bekezdése szerinti feltételei így nem álltak fenn, ezért elutasította az elsőfokú bíróság a jognyilatkozat pótlása iránti perben a kérelmemet.

Az elsőfokú ítéletet megfellebbeztem. Fellebbezésemet a Gyulai Törvényszék tárgyalta, amely megállapította, hogy kifüggesztési kötelezettség hiányában a felperesnek haszonbérleti szerződés módosítása tekintetében nem volt előhaszonbérleti joga, így haszonbérleti jogának a földhasználati nyilvántartásba történő bejegyzését nem kérhette; ennek megfelelően nem volt olyan jogszabály által megkövetelt nyilatkozat, amelynek alperesi részről történő megtagadása miatt a felperes jognyilatkozat pótlását kérhette volna a bíróságtól.

A Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.255/2016/6. számú ítélete így az elsőfokú bíróság helyesnek talált döntését helybenhagyta. A döntés ellen felülvizsgálati kérelemmel éltem a Kúriára, a Kúria azonban Pfv.21.618/2016/4. számú döntésében a Gyulai Törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta.

A legfőbb bírói fórum döntése indoklásában azt írta, hogy azt kell vizsgálni: egy szerződésmódosítás ad-e lehetőséget az előhaszonbérleti jog gyakorlására? A Kúria erre vonatkozóan azt állapította meg, hogy nincs lehetőség az előhaszonbérleti jog gyakorlására szerződés módosítása esetén.

III.

Az alkotmányjogi panasz tárgya

1. Jelen alkotmányjogi panasz indítványomban megjelöltem az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontját**, valamint az **Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-át**, mint ügyemben az alkotmánybírói eljárás alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezést. Az alaptörvény-ellenesség tekintetében pedig megjelöltem az **Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését**, és alaptörvény-ellenességet állítva annak indokait is előadom az alábbiakban.

E körben utalnék arra, hogy az AB a bírói jogértelmezést is vizsgálhatja, ezáltal sajátos normakontroll formává téve azt, de maga az eljárás is vizsgálat tárgya lehet olyan tekintetben pl., hogy abban a tisztességes eljáráshoz vagy a védelemhez való jog olyan súlyos sérelme megvalósulhatott-e, amely kihatott a döntésre vagy nem. (Lásd.: 8/2013 (III. 1.) ABH)¹Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az indoklásban részletezettek alapján vizsgálja meg, hogy az ügyben eljáró bíróságok eleget tettek-e az Alaptörvény 28. cikkében rögzített azon kötelezettségüknek, hogy **a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük**. A hivatkozott bírósági határozatok megítélésem szerint nem felelnek meg az Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelménynek, ennek keretében az Alkotmánybíróság ismertetett gyakorlata alapján analízisre szorul, hogy az eljáró bíróságok a polgári eljárásjog szabályait az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték-e döntésük során.

¹ Vö.: Dr. Sulyok Márton által jegyzett az alkotmányjogi panasz új szabályozása és vonatkozó eljárásrend az alkotmánybíróság (ab) előtt című vázlat /www.juris.u-szeged.hu/, - idézi: Naszladi Georgina: Az alkotmányjogi panasz első fél éve. In: Közjogi Szemle 2012/4. szám

A Pp. 8. § (1) bekezdésének első fordulata szerint a bíróság köteles biztosítani, hogy a felek és a per többi résztvevője jogait rendeltetésszerűen gyakorolják. A 206. § (1) bekezdés szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A Pp. 221. § (1) bekezdés első fordulata alapján az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével.

2./ Az Alaptörvény 24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság [...]

b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját; [...]

f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését; [...]

(3) Az Alkotmánybíróság [...]

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést; [...]

Ez a gyakorlatban álláspontom szerint azt jelenti, hogy alkotmányjogi szempontból (tehát nem általában a törvényértelmezés helyességét vizsgálva vagy perbeli bizonyítási ügyeket felülbírálva) a jövőben az Alkotmánybíróság megsemmisítheti a bírói ítéleteket.²

2./ Tárgyügyben elsőként azt kívánom kiemelni, hogy az ügyemben jogerős döntést hozó másodfokú **Gyulai Törvényszék ítéletében téved, illetve a vonatkozó jogszabályt tévesen alkalmazza akkor, amikor azt állítja, hogy a 2014. január 7-én kötött szerződés többletként csupán a meghosszabbított bérleti időszakra vonatkozó haszonbérleti díjakat tartalmazza; a mellékletként csatolt szerződések összehasonlítása alapján ugyanis egyértelmű, hogy a 2014. január 7-ei szerződésben hosszabbították meg a földhasználati jogosultság időtartamát 2028. december 31-éig.**

² Ld.: Jakab András: A bírói jogértelmezés az Alaptörvény tükrében in.: JEMA, 2011/4., Ld. még: Dr. ifj. Vég Tibor: Az alkotmányjogi panasz ügyvédi szemszögből; Ügyvédek lapja, 2016/3. 3. o.

Abban is tévedett a Gyulai Törvényszék, hogy a 2014. január 7-ci jognyilatkozatot haszonbérleti szerződésmódosításnak kell tekinteni.

Szerződésmódosítás nem lehet, mivel a [REDACTED] nem minősül volt haszonbérlőnek a 2013. évi CXXII. Törvény 47. § (1) bekezdése alapján, mert a haszonbérleti ajánlat tárgyát képező földet a haszonbérleti ajánlat közlését közvetlenül megelőzően nem bérelte legalább 3 éven keresztül. Miután ítéletében a Gyulai Törvényszék figyelmen kívül hagyta a 2013. december 15. napján hatályba lépett új földtörvény (2013. évi CXXII. törvény) 70. § (2) bekezdését mint a haszonbérleti szerződések módosítására vonatkozó jogszabályi rendelkezést, ez alapul szolgálhatott arra, hogy felülvizsgálati kérelmet nyújtsak be a másodfokú törvényszék határozata ellen a Kúriára.

Érvelésemet a Kúria nem vette figyelembe, így azt sem, hogy a haszonbérleti szerződést legkésőbb 2014. január 10-én, az előző haszonbérleti szerződés lejárta előtt kellett volna közölni az előhaszonbérletre jogosultakkal.³ A 47. § (1) bekezdést értelmezve, mivel az előző haszonbérleti szerződés 2014. január 10-én lejárt, bár az újabb haszonbérleti szerződést 2014. január 7-én – vagyis még a szerződés lejárta előtt – írták alá, a szerződést mégis csak 2014. január 18-án közzölték az előhaszonbérletre jogosultakkal. Így az előző haszonbérleti szerződés idejének lejárta és az újabb haszonbérleti szerződés közlése (kifüggesztése) között eltelt 8 nap, ezért a jogfolytonosság megszakadt.⁴

A 2013. évi CCXII. törvény (korábban hatályos) 115. § (1) bekezdése alapján, „a 2013. december 15. és 2014. április 30. között közzétett (közölt) haszonbérleti szerződés, illetve az 52. § (2) bekezdése szerinti haszonbérleti ajánlat az előhaszonbérletre jogosulttal szemben hatálytalannak minősül, ha a szerződésnek az előhaszonbérletre jogosultakkal való hirdetményi úton történő közlésére e földforgalmi törvény végrehajtására kiadott rendelet megsértésével került sor.”

³ Ezt támasztja alá a Kúria Kfv.III.37.328/2016/7. sz. ügyben hozott ítélete is, amit mellékletként csatoltam.) Ahhoz, hogy a Kiss és Társa Bt. a 2013. évi CXXII. törvény 47. § (1) bekezdése alapján volt haszonbérlőnek minősüljön, az kellett volna, hogy a 2013. évi CXXII. törvény 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján mint volt haszonbérlő éljen előhaszonbérleti jogosultságával.

⁴ A 2013. évi CXXII. törvény 47. § (1) bekezdése értelmében a Kiss és Társa Bt. nem minősül volt haszonbérlőnek, mivel megszakadt a jogfolytonosság, így a 2014. január 7-én létrejött haszonbérleti szerződés sem szerződésmódosításnak minősül, hanem új szerződésnek.

A megnevezett – és jelen beadványban korábban már említett – jogszabály a 474/2013. (XII.12.) Korm. rendelet, amely az elővásárlási és az előhaszonbérleti jog gyakorlása érdekében az adás-vétel és a haszonbérleti szerződés hirdetményi úton történő közlésére vonatkozó eljárási szabályokról rendelkezik.

- 3./ **A tisztességes eljáráshoz való alapvető jogom sérelme miatt** – a fentebb részletesen kifejtettek alapján, az érvelésemet és a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket teljesen figyelmen kívül hagyó és ily módon a perbeli fél javára döntő bírósági ítéletek nyomán – ezúttal az Alkotmánybírósághoz fordulok közvetlen alkotmányos segítségért.

Az Alkotmánybíróság közelmúltbeli gyakorlatában is megerősítette, hogy **a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelme már önmagában**, vagyis egy másik alapjogsérelem hiányában is **egy bírósági határozat Alaptörvény-ellenességét eredményezheti [20/2017. (VII. 18.) AB határozat]**.

Jelen panasz indítványozójaként természetesen tisztában vagyok azzal, hogy az Alkotmánybíróság nem képezi részét a jogorvoslati rendszernek, és nem feladata felülvizsgálni, illetve eldönteni a bírói mérlegelés körébe tartozó kérdéseket. Arra kérem az Alkotmánybíróságot, hogy mondja ki: az ügyemben hozott ítéletek alapjogsérelem útján születettek meg, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével nem konform eljárásban.

Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára, így a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megállapítására vagy a jogvitát lezáró határozat kizárólag szakjogi tartalmú kritikájára. (Lásd.: 3212/2015. (XI. 10.) AB határozat) Határozott álláspontunk ugyanakkor, hogy a benyújtott alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jog sérelmével összefüggően **nem az ügyben meghozott, az indítványozó számára kedvezőtlen bírósági döntések kritikája**, és érdemben vet fel alkotmányossági kérdést. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában **nem a bírói jogalkalmazás helyességét, és nem a Kúria döntését vitatja**. Az indítványozó az ítélet vizsgálatát ténylegesen alkotmányossági szempontból kérte, azonban a tényállás megállapítása, valamint a tények értékelése, és az abból levont következtetések tekintetében elfoglalt bírói álláspont megváltoztatása körében nem indítványozza az AB eljárását.

IV.
Petitum

Az indoklásban részletezettek alapján tisztelettel

kérem

a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2017. szeptember 13. napján kelt, Pfv.21.618/2016/4. számú ítéletének – beleértve a Gyulai Törvényszék 2016. május 9. napján kelt, 9.Pf.25.255/2016/6. sorszámu jogerős ítéletét — alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg az Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdései alapján.

A kérelmező az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel a IV/1473/2016. számú alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványában szereplő személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 27. § (4) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó meghatalmazást jelen beadványomhoz csatolom.

Kelt: Budapest, 2018. február 21.

Tisztelettel:

indítványozó

Melléklet: Ügyvédi meghatalmazás 1 (egy) eredeti példánya